

การดำเนินงานป้องกัน เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา

สพม.ราชบุรี

ZERO Dropout

ดร.สิทธิพล พลหัตถ์
ผอ.สพม.ราชบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

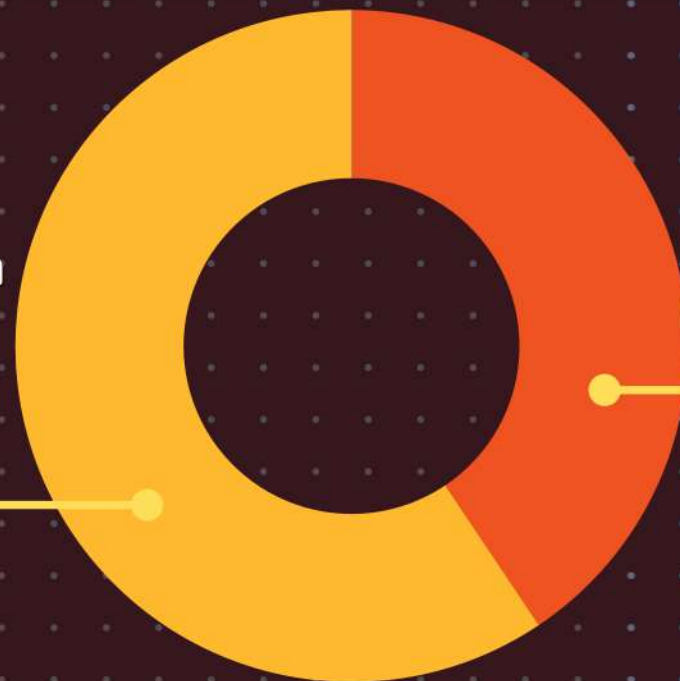
ความต้องการจำเป็นและความรับผิดชอบ ในการจัดการศึกษา

สภาพปัญหาและความสำคัญ

เด็กกลุ่มเสี่ยงหลุดจากระบบการศึกษา
(กลุ่มยากจน และยากจนพิเศษ)

จำนวน **1.5 ล้าน คน**

ปี 2566 เด็กและเยาวชน อายุ 3-18 ปี
(อนุบาล 1 – ม.6)

ไม่มีข้อมูลในระบบการศึกษา

จำนวน **1,025,514 คน**

1

สภาพปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอยู่ในระดับสูง
ทำให้เด็กไทยขาดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

2

มติคณะรัฐมนตรี 28 พ.ค. 2567 มาตรการการขับเคลื่อนประเทศไทย
เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์
(**Thailand Zero Dropout**) โดยมีมาตรการสำคัญ
คือ การจัดการศึกษาและเรียนรู้แบบยืดหยุ่นมีคุณภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน

ความรับผิดชอบ ในการจัดการศึกษา

พ.ร.บ.การศึกษา 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคล
มีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ฯ

พ.ร.บ.การศึกษาภาคบังคับ 2545

มาตรา 12 กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการ
เขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
และสถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็ก
ที่มีความบกพร่องฯ เด็กพึ่งตนเองไม่ได้
หรือด้อยโอกาส เด็กที่มีความสามารถพิเศษ
ให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ด้วยรูปแบบและวิธีการ
ที่เหมาะสม

สภาพข้อมูลนักเรียน

ผ่านระบบการศึกษา / มีฐานข้อมูล

1 เด็กกลุ่มปกติ

เด็กที่เข้าเรียนในระบบปกติ

2 เด็กกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน

เด็กที่เรียนในโรงเรียนแต่มีปัจจัยเสี่ยงสูงด้วยสภาพปัญหา และสาเหตุต่าง ๆ ที่ต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เช่น มีสภาพปัญหาทางด้านครอบครัว เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ สังคมการเรียน อื่น ๆ

3 เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา

เด็กในวัยเรียน และเคยเรียนในโรงเรียน แต่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ด้วยสภาพปัญหา และสาเหตุต่าง ๆ และยังไม่กลับมาเรียนหรือศึกษาต่อ ในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ไม่เคยผ่านระบบการศึกษา / ไม่มีฐานข้อมูล

4 เด็กตกหล่น

เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับ ที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษา

สพม.สาขบุรี

ZERO
Dropout

1

สถานศึกษามีแนวทางการจัดการศึกษาที่หลากหลายและยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทเชิงพื้นที่ ครอบคลุมทุกช่วงวัยของผู้เรียน

2

ลดปัญหาเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษา

3

ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ

4

สร้างระบบการศึกษาให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

5

สร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

1 พัฒนาผู้บริหาร
ครูและบุคลากร

2 พัฒนาระบบข้อมูล
สารสนเทศ

3 จัดการศึกษา
และการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น

4 การมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่าย

5 นิเทศ ติดตามและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ

(Professional Learning Community: PLC)

แนวทางการจัดการศึกษา

ที่ยืดหยุ่นด้วย

1 โรงเรียน

3 รูปแบบ

ดร.สิทธิพล พลลัทพ์
ผอ.สพม.ราชบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น

1

พัฒนากลไกขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นตามบริบทของโรงเรียน

2

สำรวจ ตรวจสอบและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเด็กออกกลางคัน เด็กหลุดออกจากระบบและเด็กตกหล่นในเขตพื้นที่บริการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่น

3

พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น

4

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียนและชุมชน

5

พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียนควบคู่กับการทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว

6

พัฒนาการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ยืดหยุ่นตามศักยภาพของผู้เรียน และเทียบโอนความรู้ผ่านประสบการณ์การทำงานหรือการใช้ชีวิตประจำวัน

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น

พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและงานแนะแนวการศึกษา เพื่อติดตามช่วยเหลือดูแลผู้เรียนทุกกลุ่ม

7

ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นที่เหมาะสมกับผู้เรียน

8

พัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น ด้วยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices)

9

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ในการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น

10

พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น และสร้างขวัญกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

11

Dropout System

สพม.ราชบุรี

การดำเนินงานป้องกัน
เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา

สพม.ราชบุรี

ZERO
Dropout

นักเรียนแขวนลอยทั้งหมด

804

ติดตามแล้ว

804

ยังไม่ติดตาม

0

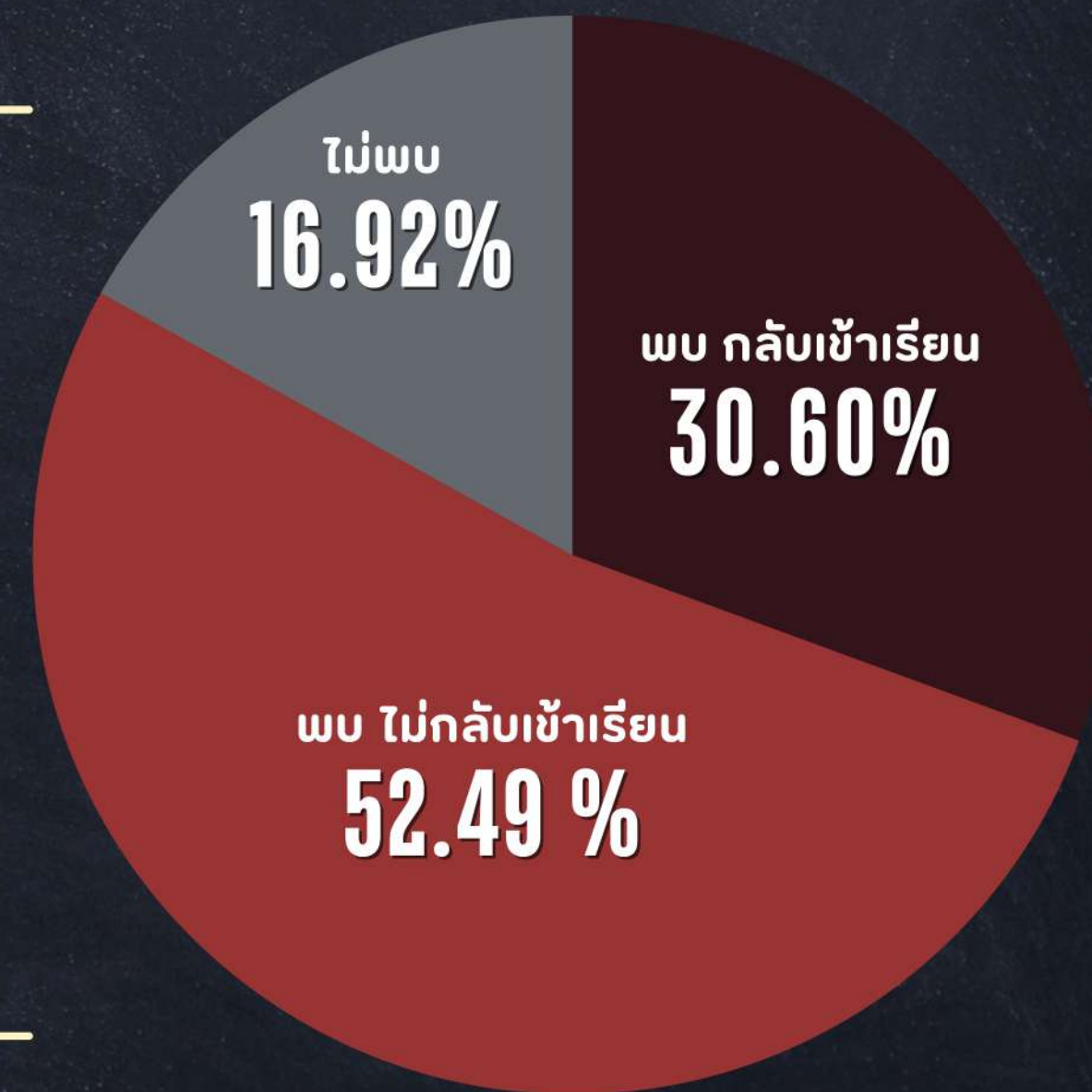

พบตัว

668

ไม่พบตัว

136

ทิศทางการขับเคลื่อน การจัดการศึกษา

1 โรงเรียน 3 รูปแบบ
ของ สพม.ราชบุรี

โรงเรียนต้นแบบการศึกษา
ที่ยึดหยุ่นและตอบโจทย์ชีวิต
(1 โรงเรียน 3 รูปแบบ)

โรงเรียนต้นแบบเพื่อพัฒนา
เป็นโรงเรียนต้นแบบการศึกษา
ที่ยึดหยุ่นและตอบโจทย์ชีวิต
ใน สพม.ราชบุรี

โรงเรียนร่วมพัฒนาการศึกษา
ที่ยึดหยุ่นและตอบโจทย์ชีวิต
ใน สพม.ราชบุรี
(ที่เหลือ)

จำนวน 1 โรงเรียน

จำนวน 8 โรงเรียน

จำนวน 17 โรงเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

1 กลุ่มเด็กและเยาวชนเสี่ยงหลุด
จากระบบการศึกษา

2 กลุ่มเด็กและเยาวชน
นอกระบบการศึกษา

1 รร.เนกขัมวิทยา

- 1 รร.ช่องพรานวิทยา
- 2 รร.หนองโพวิทยา
- 3 รร.หนองปลาหมอพิทยาคม
- 4 รร.โพหักฯ
- 5 รร.แคทรายวิทยา
- 6 รร.เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี
- 7 รร.ท่ามะขามวิทยา
- 8 รร.ด่านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์

จดทะเบียน

เรียนรู้แบบยืดหยุ่น

หนุนเสริมสู่อาชีพ

ตรวจค้น

มีวุฒิ มีงานทำ

มาตรการป้องกัน
นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา
"สพมราชบุรี Zero Dropout"

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

5 Stept Zero Dropout

สพม.ราชบุรี

การดำเนินงานป้องกัน
เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา
สพม.ราชบุรี

ZERO
Dropout

ตรวจค้น

Step
1

- สำรวจข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน และเด็กตกหล่นในพื้นที่จากฐานข้อมูลนักเรียน DMC และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานอื่น
- ออกค้นหา ติดตามตามแหล่งที่อยู่เพื่อนำนักเรียนกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา
- รายงานการติดตามผ่านระบบ Zero Dropout สพม.ราชบุรี

จดทะเบียน

Step
2

- นำนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ออกกลางคัน และเด็กตกหล่นที่พบตัว กลับเข้าสู่ระบบทะเบียนนักเรียน DMC
- จัดกรรณและจัดกลุ่มผู้เรียนระบบปกติ และกลุ่มการศึกษาที่ยืดหยุ่น
- บันทึกข้อตกลงกลุ่มการศึกษาที่ยืดหยุ่นเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

5 Stept Zero Dropout

สพม.ราชบุรี

การดำเนินงานป้องกัน
เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา
สพม.ราชบุรี

ZERO
Dropout

เรียนรู้แบบยืดหยุ่น

Step
3

- เปิดห้องเรียนทางเลือกที่ยืดหยุ่นที่เหมาะสมกับผู้เรียน
ทั้งเวลาเรียน สถานที่ และรูปแบบวิธีการ
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย
โดยบูรณาการกับการดำเนินชีวิตควบคู่กับการทำงาน
เพื่อช่วยเหลือครอบครัว
- วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ยืดหยุ่น
ตามศักยภาพผู้เรียน และเทียบโอนความรู้ผ่าน
ประสบการณ์การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน

หนุนเสริมสู่อาชีพ

Step
4

- ส่งเสริมการเรียนรู้สู่อาชีพ โดยผ่านประสบการณ์ใน
การทำงานในชีวิตประจำวัน หรือสถานประกอบการ
- ประสานความร่วมมือสถานประกอบการ องค์กร
หน่วยงานอื่นๆ ในการช่วยเหลือ
ผู้เรียนให้มีงานทำ และบูรณาการกับการเรียนรู้
คุณลักษณะ และทักษะชีวิตของผู้เรียน

5 Stept Zero Dropout

สพม.ราชบุรี

มีวุฒิ มีงานทำ

การดำเนินงานป้องกัน
เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา

สพม.ราชบุรี

ZERO
Dropout

Step
5

- ผู้เรียนจบการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน
- ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
มีทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ
- ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือต่อยอด
ในการประกอบอาชีพตามความถนัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

องค์ประกอบนวัตกรรมการจัดการศึกษา 1 โรงเรียน 3 รูปแบบ

โรงเรียนเนกขัมวิทยา

การดำเนินงานป้องกัน
เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา
สพ.ราชบุรี

ZERO
Dropout

หลักการของนวัตกรรม

วัตถุประสงค์
ของนวัตกรรม

ผลผลิต/ผลลัพธ์

ขั้นตอนการดำเนินงาน
ของนวัตกรรม

ปัจจัยความสำเร็จ

การประเมินผล

การดำเนินงานป้องกัน
เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา
สพ.ราชบุรี

ZERO
Dropout

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

การดำเนินงานป้องกัน
เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษา
สพ.ราชบุรี

ZERO
Dropout

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี